

УДК 78:7.079+784.6

Рожок Ол. В.

Рожок Олександр Володимирович – помічник художнього керівника Національної філармонії України.

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-1889-9520>

ДУХОВНІСТЬ ЄДНАЄ УКРАЇНУ – ДЕСЯТА МІЖНАРОДНА ПАСХАЛЬНА АСАМБЛЕЯ-2018 І ШЛЯХИ ДОЛАННЯ ДУХОВНО-ПОЛІТИЧНОЇ СТАГНАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Розкрито суспільне, художнє, моральне значення щорічних Міжнародних Пасхальних асамблей, їх сутність і своєрідність, виражені в гаслі «Духовність єднає Україну», зокрема особливості ювілейної X Асамблеї – 2018. Докладно розглянуто зміст її заходів – музичних діалогів; концертів, присвячених ювілеям видатних композиторів і виконавців; Першого конкурсу скрипалів імені Богодара Которовича; благодійної програми «Вірою, надією єдині»; охарактеризовано їх програми, творчий шлях колективів та окремих виконавців, які взяли участь у цих заходах. X Міжнародна Пасхальна асамблея – 2018 «Духовність єднає Україну» справді стала грандіозним святом духовності та єднання українського суспільства. У цьому переконують творчі виступи, концерти не лише в концертних залах Києва, а й у Софії Київській, Михайлівському Золотоверхому Соборі, Успенському соборі Києво-Печерської Лаври, Патріаршому соборі Воскресіння Христового, у Храмі Василя Великого. У цих заходах виявилось прагнення людей жити в мирі і злагоді. Український політикум усе більше переконується в тому, що краще неспокійний мир, ніж жахи воєнного лихоліття. Це має стати нормою для України! Висока гуманістична ідея Пасхальних асамблей спрямована на утвердження стабільності, миру і благополуччя в нашій країні.

Ключові слова: Міжнародна Пасхальна асамблея, «Духовність єднає Україну», музичні діалоги, Перший конкурс скрипалів імені Богодара Которовича, НМАУ ім. П. Чайковського.

У ХХІ столітті глибокі суспільно-політичні, економічні, духовні зрушення стали життєвими реаліями в Україні і світі. Вони не тільки відкривають перспективи для соціально-культурного прогресу людства, а й породжують кризові явища в усіх сферах життя. Сьогодні важливо чітко визначити місце і роль «<...> України в геополітичному та геоекономічному просторі, відстежити головні тенденції і варіанти розвитку українського суспільства в сучасній цивілізації, сформулювати конкретні цілі і завдання з урахуванням наявних матеріальних фінансових, інтелектуальних та інших ресурсів держави, накреслити оптимальні шляхи їх досягнення»¹, – підкреслює А. І. Комарова.

---

¹ Комарова А. І. Україна: духовність – культура – естетичний розвиток суспільства (методологія, теорія і практика) // Науково-дослідний інститут «Проблеми людини» уряду України. Україна на порозі третього тисячоліття: духовність і художньо-естетична культура. Київ, 1999. Т. 14. С. 15.

Державна доктрина у сфері духовності і художньо-естетичної цілісності українського суспільства має бути спрямована на долання руйнівних процесів стагнації і нестабільності, на гуманізацію загальнолюдських морально-духовних цінностей, відродження української національної культури. Важлива роль у цьому належить щорічній Міжнародній Пасхальній асамблеї «Духовність єднає Україну». Започаткована 27 квітня 2009 року, вона стала мистецьким заходом із налагодження міжнаціональних суспільних відносин, з формування духовних засад української державності. Її гасло – «Господи, Господи силою Твоєю», узятє з хорового концерту № 34 Д. Бортнянського, виражає духовні орієнтири християнського світогляду, підкреслює роль хорової культури у процесах національного відродження, порозуміння і єднання вірян різних конфесій і віросповідань.

У Першій Міжнародній хоровій Пасхальній асамблеї-2009 «Господи, Господи, силою Твоєю» звучали переважно хорові твори, її заходи були спрямовані на утвердження ідеї консолідації суспільства. Вона, як і всі наступні Пасхальні асамблеї, відбувалась під патронатом українських православних церков, за організаційної підтримки Міністерства культури України, Національної спілки композиторів і Національної Всеукраїнської музичної спілки України. Починаючи з 2013 року, цей захід підтримала й Національна академія мистецтв України.

Ювілейна Десята міжнародна Пасхальна асамблея «Духовність єднає Україну» – це масштабний, жанрово і тематично різноманітний форум, у програмі якого 44 заходи. У 18 хорових концертах узяли участь відомі академічні колективи «Орея» (керівник О. Вацек, Житомир), «Київ» (керівник М. Гобдич, Київ), «Хрещатик» (керівник П. Струць, Київ), академічний камерний хор імені Д. Бортнянського (керівник І. Богданов, Чернігів), студентський хор Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського (керівник Є. Савчук, Київ, соліст – студент К. Бистревський), хори Дніпровської академії музики (керівник Ю. Іванова), Львівського музичного коледжу імені С. Людкевича (керівник О. Долішна), Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (керівник Я. Коваль), Кіровоградського музичного коледжу (керівник О. Трушина), «Аскольд» Церкви Святого Микола Чудотворця на Аскольдовій могилі в Києві (керівник О. Засадна), «Святий Єфрем» з Угорщини (керівник Томаш Бубно), дівочий хор Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені М. В. Лисенка (керівник Ю. Пучко), камерний хор «Відродження» Криворізького музичного коледжу (керівник В. Заволгін і Л. Красильникова), народний камерний хор духовної музики (керівник К. Кобзар, Глухів), молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені М. В. Гоголя (керівники Л. Шумська і Л. Костенко), хор «Сяйво» Ніжинської дитячої музичної школи (керівник О. Голуб), дитячий хор «Ластівка» Будинку дитячої та юнацької творчості Голосіївського району Києва (керівник О. Урсатіч), камерні хори «Sone Nomine» (керівник Н. Тарасенко), «Sonores» (керівник Б. Притула), вокальний ансамбль «Покров» (керівник О. Редько).

Десята міжнародна Пасхальна асамблея традиційно розпочалась на другий день Світлого Пасхального воскресіння, 9 квітня 2018 року, урочистими фанфарами студентів-трубачів НМАУ ім. П. Чайковського, які звучали щопівгодини на колонаді Академії. Їх продовжили урочисті антифони в Національному заповіднику «Софія Київська» за участю трьох хорів – «Покров», «Sine Nomine» і «Sonores» – та величальні великодні передзвони в усіх храмах Києва, а також великий хоровий концерт у Великому залі НМАУ ім. П. Чайковського, присвячений 145-річчю від дня народження Сергія Рахманінова. Композитор свого часу особисто сприяв відкриттю Київської консерваторії, підтримував навчальний заклад на всіх етапах його становлення. У ювілейному концерті прозвучали частини з його «Всенощної», Кантата «Весна» у виконанні хору

студентів Академії і симфонічного оркестру Оперної студії під орудою Є. Савчука, у другому відділенні – опера «Алеко» С. Рахманінова в інтерпретації хору, оркестру й солістів Оперної студії (керівник С. Голубничий).

Останніми роками традиційними для Пасхальних асамблей стали **музичні діалоги**, запроваджені за сприяння посольств іноземних держав, акредитованих в Україні. Це досить нова форма міжнародної культурної співпраці, мета якої – духовне зближення націй і народностей, популяризація культур різних народів. Під час X Міжнародної Пасхальної асамблеї-2018 відбулось десять діалогів за участю виконавців з Італії, Угорщини, США, Литви, Франції, Ізраїлю, Німеччини та інших країн.

У **першому діалозі – «Україна-Литва»** – узяли участь фортепіанні дуети Рокаса (онука М. Чюрльоніса) і Сонати Зубовас та Юрія Кота й Ірини Алексійчук (Україна) у супроводі студентського камерного оркестру Академії (керівник І. Андрієвський). Литовський дует створений 1997 року, він гастролював у Вашингтоні, Нью-Йорку, Клівленді, Чикаго, й Санта-Фе (США), Оттаві й Монреалі (Канада), Тонсбергу, Будьо та Осло (Норвегія), Гельсінкі (Фінляндія), Читта-ді-Кастелло (Італія), Варшаві, Кракові й Торуні (Польща), Мінську (Білорусь), Києві та Херсоні (Україна), Берні, Фрайбургу і Женеві (Швейцарія), Буенос-Айресі, Росаріо, Кордові (Аргентина), Монтевідео (Уругвай), Тегерані (Іран), Ризі, Даугавпілсі й Лузnavі (Латвія), Москві, Санкт-Петербурзі, Казані, Калюзі й Калінінграді (Росія), а також у Вільнюсі, Каунасі, Клайпеді, Шяуляї, Біржай, Паневежисі та багатьох інших містах. Дует брав участь у міжнародних фестивалях у Франції (Гектор Берліоз / Festival Berlioz, 2003), Італії (Читта-ді-Кастелло, 2004), Норвегії (Norsk Musikkfestuke, 2001), Словенії (Любляна, 2010), Німеччині (Узедом, 2011), Фінляндії (Раума, 2013) і Литві (Пажайсліса, Клайпедська весна, Молода Музика, Биржай, Гайда, Шяуляй тощо).

Починаючи з 2005 року, в Неринзі піаністи проводять щорічний Міжнародний фестиваль музики й екології «Земля непокірних», едукативні програми в містах Литви. Дует Зубовас виступав із Литовським національним симфонічним оркестром, Білоруським державним симфонічним оркестром, Херсонським симфонічним оркестром, Симфонічним оркестром м. Каунаса, камерними оркестрами Шяуляя і Клайпеди, Санкт-Петербурга і Калінінградської філармонії, а також із хорами «Аукурас», «Аїдія», Вільнюського університету, «Молода музика» і «Дайнава» (Чикаго). Дует здійснив світові прем'єри творів для дуету або фортепіано й ансамблю майже десяти композиторів.

У першому відділенні дует виконав Симфонічну поему М. Чюрльоніса «У лісі» (транскрипція для фортепіано в чотири руки) та Концерт для двох клавирів та оркестру (*до мінора*) Й. С. Баха; у другому – виступив фортепіанний дует Ірини Алексійчук і Юрія Кота. Цей ансамбль створено 1983 року, він є лауреатом трьох міжнародних конкурсів, два з яких – «ARD» у Мюнхені (Німеччина) і «Murray Dranoff Two Piano Competition» у Майамі (США) – вважаються найбільш престижними і складними. У репертуарі дуету – твори світової класики й оригінальні, часом ексклюзивні опуси, створені саме для цього ансамблю. Артисти часто здійснюють перше виконання творів багатьох українських композиторів.

Дует виступав із симфонічним оркестром Баварського Радіо (диригенти – Вольфганг Бальцер, Лотар Загросек), Камерним оркестром «Merck» (Дармштадт, Німеччина; диригент – Крістіан Рудольф Рідель); симфонічним оркестром «New World Symphony» (Майамі, США; диригент – Ніл Стальберг), а також із Національним симфонічним оркестром України (диригенти – Володимир Сіренко, Віктор Плоськіна), Державним естрадно-симфонічним оркестром України (диригент – Наталія Пономарчук), симфо-

нічними оркестрами Запорізької (диригент – В'ячеслав Редя), Хмельницької (диригент – Тарас Мартиник) обласних філармоній, Національним камерним ансамблем «Київські солісти» (диригент – Богодар Которович) і багатьма іншими колективами. Музиканти брали участь у багатьох міжнародних музичних фестивалях, зокрема у фестивалі пам'яті Володимира та Регіни Горовиць «In Memoriam», «Прем'єри сезону», «Київ Музик Фест» (Київ), «Фарботони» (Канів); пам'яті Генріха Нейгауза і «Бах-фест» (Кропивницький), «Дуетісимо» (Мінськ, Білорусь), «Musiksommer-97» (Дрезден), «Two Pianos Plus» (Майамі, США), «Октох» (Крагуєвац, Сербія), фестиваль камерної музики в Каррара (Італія) та інших.

Під час діалогу прозвучали варіації на тему В.-А. Моцарта В. Журавицького, концертна фантазія «В ніч на Івана Купала» І. Алексійчук, Коломийка № 1 «Ой у полі у-у-ух», Коломийка № 2 «Ой у полі гоп, гоп» (музично-хореографічна композиція для двох фортепіано, двох піаністів та деяких окремих частин їх тіл» І. Алексійчук) і Концерт *до мажор* для двох клавирів з оркестром Й. С Баха.

Концертну фантазію «В ніч на Івана Купала» написано 1997 року спеціально для виконання на Міжнародному музичному фестивалі у Дрездені, тут і відбулась її прем'єра у виконанні І. Алексійчук і Ю. Кота Ця одночастинна п'єса містить повільний вступ і швидко основну частину. У вступі відтворено мальовничість цієї ночі, її утаємниченість і казковість, в основній частині – святкове дійство з поступовим посиленням емоційного напруження, кульмінацією якого в коді є шалений танок.

Студентський камерний оркестр Академії – молодіжний музичний колектив, заснований 1969 року відомим українським скрипалем Олександром Кравчуком. 1978 року у Парижі колектив нагороджено «Золотим диском» за виконання і записи кантат Й. С. Баха, а 1982 року визнано лауреатом Всеукраїнського конкурсу камерних ансамблів. Протягом двох останніх десятиліть його очолює Ігор Андрієвський. У складі оркестру – 30 найкращих студентів із кафедр скрипки і струнно-смичкових інструментів Академії. Його репертуар містить твори різних авторів: від Й. С. Баха, А. Вівальді, А. Кореллі, В.-А. Моцарта до Д. Шостаковича, А. Шнітке, творів сучасних українських композиторів – М. Скорика, Є. Станковича, І. Щербакова, О. Козаренка, ін.

У 2006 році оркестр успішно гастролював у Китаї, 2009 і 2010 – у Польщі, 2013 – у Державі Кувейт. Він щороку бере участь у заходах Міжнародної Пасхальної асамблеї «Духовність єднає Україну».

Другий діалог «Україна – США» відбувся 12 квітня у Великому залі імені В. Сліпака НМАУ ім. П. Чайковського. Його учасники – камерний оркестр «Віртуози Києва» (керівник Д. Яблонський, Франція – Ізраїль) і скрипалька зі США Анель К. Грегорі.

Дмитро Яблонський – відомий музикант, віолончеліст, номінант премії «Grammy», почесний диригент Єрусалимського оркестру, професор, голова відділу міжнародних відносин Університету імені Бухмана-Мехті (Тель-Авів). Результатом його багаторічної дружби і співпраці з українськими музикантами стало створення 2016 року камерного оркестру «Віртуози Києва». Протягом двох років оркестр здійснив майже 100 концертів в Україні і в Ізраїлі, Азербайджані, Іспанії, Швейцарії та ОАЕ. Його записи виходять на провідному світовому лейбллі «Naxos Records». «Віртуози Києва» постійно співпрацюють з В. Ашкеназі, О. Яблонською, Ф. Бадалбейлі, Ш. Мінцом, а також із Н. Катамадзе, Б. Гребенщиковим, С. Вакарчуком, Т. Кароль, Джамалою і багатьма іншими. Оркестр є номінантом премії «Classic Music Awards-2018» за найкращий диск року в категорії «Contemporary».

Американська скрипалька Анель К. Грегорі – володарка Першої премії і Призу глядацьких симпатій Національного конкурсу «Сфінкс» 2017 року, лауреат Міжнародного конкурсу скрипалів «Stradivarius» (2013). Один із напрямів її діяльності – відродження забутих творів композиторів-класиків. Серед її останніх проектів – випуск першого в історії компакт-диска з повним зібранням творів для скрипки та фортепіано С. Рахманінова, записаного з піаністом О. Синчуком («Bridge Records», 2017). Диск здобув міжнародне визнання і транслювався по радіо у США і країнах Європи. Як солістка Анель Грегорі грала із симфонічними оркестрами Х'юстона, Нешвілла, Чикаго, Детройта, Сан-Дієго, Санта-Моніки, з камерними оркестрами Каліфорнії, виступала в Карнегі-Хол, у залі Уолта Діснея і Центрі Кеннеді, у Великій Британії, Німеччині, Португалії, Росії.

У концерті прозвучали: твори «Тиха музика для струнного оркестру» В. Сильвестрова; Концертна сюїта для скрипки з оркестром (op. 28) С. Танєєва (I. Прелюдія, II. Гавот, III. Казка, IV. Тема з варіаціями, V. Тарантела); Серенада для струнного оркестру (op. 22) А. Дворжака (I. Noderato, II. Tempo di valse, III. Scherzo vivace, IV. Larghetto, V. Allegro vivace); Концертна фантазія для скрипки з оркестром (op. 33) М. Римського-Корсакова.

У діалозі «Україна – Німеччина» виступив молодий німецький диригент, учасник Третього міжнародного конкурсу диригентів імені Стефана Турчака Бенедикт Зауер. Він здійснив в Оперній студії Академії прем'єру опери Дж. Верді «Ріголетто». Спочатку Б. Зауер виступав як піаніст, соліст і акомпаніатор, переможець багатьох конкурсів і фестивалів. Юнаком він опанував і гру на скрипці, відвідував майстер-класи Г. Джонсона, Ю. Дрейка, І. Гейджа. У 2013 році закінчив Міланську консерваторію імені Дж. Верді, співпрацював з відомими диригентами – М. Юровським, Р. Фріцца, О. Каетані, Д. Рендзетті, В. Парізі та ін. Як асистент диригента, він брав участь у постановках в Італії та Німеччині вистав «Орфей» К. В. Глюка (Грац, Австрія, 2016), «Шукачі перлів» Ж. Бізе (Трієст, Італія, 2017). Б. Зауер виступав із різними оркестрами і хорами, зокрема з італійським філармонічним оркестром та оркестром Тюрінгії, з дитячим хором Болонського театру, з оркестром «Sanefa Jerusalen» і симфонічним оркестром «Mendelssohn». Він диригує виставами в оперних театрах «Ельфо Пуччіні» й Національному театрі Мілана.

Діалог «Україна – Італія» став можливим завдяки відомій дослідниці і диригенту з Італії Нансі Романо, яка спільно з українськими та італійськими музикантами виконала в Національному музеї Ханенків програмну музику композиторів італійського Відродження. Н. Романо є організатором популярного фестивалю барокової музики в Україні, вона виступила з ансамблем солістів «Благовість» (солістка Т. Кумановська) і з камерним ансамблем солістів у старовинному залі Національного музею імені Богдана і Варвари Ханенків із програмою популярної музики італійського Відродження.

15 квітня у Великому залі імені В. Сліпака НМАУ ім. П. Чайковського відбувся концерт сучасної музики, у якому звучали твори сучасних українських композиторів у виконанні Big Band «SaraBanda» під орудою відомого композитора й аранжувальника Олександра Саратського та Камерного оркестру Київської національної спілки композиторів України «Нова музика» (керівник Володимир Рунчак). Починаючи з осені 2017 року, у Big Band «SaraBanda» грають студенти різних курсів Академії. У заходах Десятої міжнародної Пасхальної асамблеї колектив виступив уперше, виконавши обробки українських народних пісень, авторську музику і відомі джазові стандарти.

Камерний оркестр «Нова музика в Україні» заснований 1988 року, він здійснив десятки концертів, виконавши твори українських і зарубіжних композиторів, здебільшого як прем'єри. Згодом оркестр було реорганізовано в ансамбль. Колектив гастролює в Україні і за кордоном, а тепер продовжує працювати вже в Академії.

Великодній концерт студентської капели бандуристів НМАУ ім. П. Чайковського «Радуйтеся, праведні» 16 квітня в Малому залі переконав у жанровій різноманітності заходів Асамблеї. Капелу створено 1962 року як базу практики для майбутніх виконавців, диригентів, музичних фольклористів. За цей час студентський колектив очолювали відомі українські музиканти – Яків Орлов, Сергій Баштан, Юрій Алексик, Валентин Мальцев, Володимир Курач, Олександр Заволгін, Оксана Никітюк, а нині – Андрій Козачок. У її репертуарі переважають твори українських авторів, народні пісні відповідно до національного характеру виконавського жанру.

Традицією Пасхальних асамблей стало **вшанування видатних діячів музичної культури**. Цього року у Великому залі Академії 17 квітня відбувся ювілейний концерт **Георгія Агратіни** «Музикант-чародій» до його 70-річчя за участю Національного оркестру народних інструментів України (керівник Віктор Гуцал). У ювілейній програмі переважали створені ним транскрипції і аранжування творів композиторів-класиків та сучасних авторів для оркестру народних інструментів, цимбалів, сопілки, наю та інших інструментів. Маєстро і його учні виконали Полонез (*ля мажор*) Ф. Шопена, Другу українську рапсодію на українські народні теми «Думка-шумка» М. Лисенка, «Ave Maria» Ф. Шуберта, «Венеціанський карнавал» Г. Пуньяні, «Гумореску» Ю. Шевченка, «Сільвію» А. Кіріяка, «Регтайм» І. Стравінського. Гідними свого Учителя були випускники, аспіранти і студенти Г. Агратіни – заслужений артист України Володимир Овчарчин виконав на біс «Буковинські мелодії» В. Попадюка, заслужений артист України Андрій Войчук продемонстрував віртуозні можливості цимбалів у музиці до фільму «Місія неможлива» Л. Шифріна, а студенти – віртуозність «Прикарпатських гуцулок» Д. Попічука. Кульмінацією вечора стало соло ювіляра – «Сюїта румунський народних танців» у його оригінальному виконанні. Видатний український виконавець-віртуоз, народний артист України, професор Академії Георгій Агратіна є символом виконавської культури України.

Національний академічний оркестр народних інструментів України створено 1969 року, його перший концерт відбувся 12 квітня 1970 року в Національній опері України. Колектив здійснив понад 3000 концертів, виступав в усіх куточках України і за її межами (Азербайджан, Вірменія, Грузія, Казахстан, Узбекистан, Туркменістан, країни Прибалтики, Польща, Угорщина, Румунія, Австрія, В'єтнам, Корея та ін.), був хедлайнером багатьох міжнародних мистецьких фестивалів і свят.

Основу його концертних програм становить народна інструментальна музика, класична, твори сучасних композиторів. У його виконанні звучать ансамблі: сопілок, троїстих музик, бандуристів, скрипалів, виконавців на зозульках, оригінальна перкусія, електромузичні інструменти. Специфічний звуковий колорит, неповторні тембри національних інструментів надають оркестру унікальності. Про цей колектив знято багато кіно- і телесюжетів, музичні твори в його виконанні записано на DVD і CD. Сьогодні Національний академічний оркестр народних інструментів України (НАОНІ Оркестра) – провідний мистецький колектив України. Серед його солістів – народний артист України Георгій Агратіна (цимбали, народні духові інструменти), заслужені артисти України Володимир Овчарчин Андрій Войчук (цимбали).

Другий концерт у циклі «Видатні імена музичної культури» присвячувався **145-річчю Сергія Рахманінова**, у ньому звучали Друга симфонія і Четвертий фортепіанний концерт з оркестром у виконанні студентського симфонічного оркестру Академії (керівник Ігор Палкін), соліст – Антоній Барішевський. Ім'я цього молодого віртуоза молодого віртуоза музичні критики пов'язують із геніальним піаністом ХХ століття, одним із перших випускників Київської консерваторії – Володимиром Горовицем: яскрава манера гри, артистичність доповнюються глибоким проникненням у мелодику виконуваного твору, його образність, тембральну драматургію.

Яскравою подією Асамблеї став **завершальний Гала-концерт** переможців Восьмого Всеукраїнського телевізійного дитячого пісенного фестивалю-конкурсу «Соловейко України». Заснований 2011 року благодійною організацією «Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна» спільно з народним артистом України Мар'яном Гаденком, цей конкурс відіграв значну роль у вихованні підростаючого покоління, в гуманізації засобів масової інформації, особливо телебачення. Щороку у фестивалі-конкурсі беруть участь кілька сотень юних виконавців з усіх регіонів України, а починаючи з 2016 року – і з країн ближнього і далекого зарубіжжя (Грузія, Литва, Латвія, Румунія, Білорусь, Молдова, Нідерланди, Польща, Франція тощо). Своєрідності цьому фестивалю надає журі, у складі його діти, його переможці у попередні роки. Лауреати, окрім дипломів, нагород, річних стипендій Фонду і фортепіано «Essex» фірми «Steinway and Sons», щороку за підтримки Фонду представляють Україну на культурно-мистецьких заходах за кордоном.

В оригінальному тематичному **Гранд-концерті «Передзвони Великодня»** у Великому залі Академії імені В. Сліпака взяли участь відомі творчі колективи: ансамбль «Київські дзвонарі» й «Ars Nova»; камерний академічний муніципальний хор «Київ»; заслужена артистка України Богдана Півненко (скрипка); Назар Черненко та Ірина Рябчун (корильон); Олесь Журавчик (най).

Київський ансамбль ударних інструментів «Ars Nova» створено 1989 року, його засновник і художній керівник – Георгій Черненко, йому допомагали його однодумці – Сергій Хмельов, Дмитро Ульянов, Геннадій Хлопотов, Василь Поляков. Усі вони – випускники Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського. Спочатку ансамбль виконував класичну музику, звучали марімба, вібрафон, ксилофон, дзвони, дзвіночки. Створювалися хроматичні набори церковних і валдайських дзвіночків, ковбелів, гонгів, навіть побутових предметів (коси, макітри тощо). Крім класичної програм, «Ars Nova» постійно експериментує зі звуками й тембрами, шукаючи нового, цікавого звучання. У 1999 році випущено два перших CD-диски: «Classic» і «Drum Dance», 2003 року – третій диск «New Energy». Ансамбль переміг у Міжнародному конкурсі барабанного мистецтва в Сеулі (Корея), на міжнародних фестивалях в Україні й за кордоном (Норвегія, Франція, Польща, Бельгія, Голландія), бере участь у проектах відомих виконавців, записує музику до кінофільмів. Учасники колективу опанували гру на дзвонах і карильйонах. Так виник ансамбль «Київські дзвонарі».

Надзвичайною мистецькою подією не лише Десятої Пасхальної асамблеї, а й української культури загалом став **Перший всеукраїнський конкурс скрипалів імені Богодара Которовича** завдяки зусиллям і клопотанню завідувача кафедри скрипки Академії Богдани Півненко та доньки видатного скрипаля Мирослави Которович.

В українській музичній культурі другої половини ХХ – початку ХХІ століття творчість Богодара Антоновича Которовича (03.07.1941 – 04.07.2009) – унікальне явище з погляду професіоналізму і виконавської майстерності. Випускник Московської консер-

ваторії й аспірантури, він усе життя присвятив українській музичній культурі, створив цілком своєрідний творчий колектив «Київські солісти», очолював журі українських і міжнародних конкурсів, виховав когорту скрипалів, зокрема Б. Півненко, Д. Ткаченка, М. Которович, О. Сенчук, В. Кузнецова, А. Белова, О. Бендерського та ін. Протягом багатьох років Б. Которович очолював кафедру скрипки НМАУ ім. П. І. Чайковського, обраний членом-кореспондентом Національної академії мистецтв України. Богодар Которович – один із фундаторів української скрипкової школи, ще 1981 року він переміг у Конкурсі імені Нікколо Паганіні, а у травні 1999-го спеціальним рейсом із Генуї до Києва прибув унікальний вантаж – скрипка Паганіні роботи Страдіварі. Маєстро зіграв два неповторні концерти на цьому інструменті. До речі, цього разу легендарну скрипку востаннє вивозили з музею Strada Nuova в Генуї.

У межах X Міжнародної Пасхальної Асамблеї 22 квітня 2018 року розпочався й Перший всеукраїнський конкурс скрипалів імені Богодара Которовича. Змагалися 16 конкурсантів віком 16–26 років із Дніпропетровської, Київської, Луганської, Тернопільської та Харківської областей, АР Крим і м. Києва. Організатори конкурсу – Національна музична академія України імені П. І. Чайковського за підтримки Міністерства культури України, Національної спілки композиторів України, Всеукраїнського фонду сприяння міжнародному спілкуванню «Українське Народне Посольство», Національної всеукраїнської музичної спілки. Мета конкурсу – підтримати молодих українських виконавців, допомогти у підготовці програм, які відповідають вимогам найпрестижніших скрипкових конкурсів світу, надати можливість найкращим учасникам виступити з провідним симфонічним оркестром держави на великій сцені, сприяти зміцненню культурних взаємозв'язків між викладачами музичних навчальних закладів України. У складі журі – відомі скрипалі з України, Франції, Польщі, Великої Британії – учні видатного Маєстро.

Конкурсні прослуховування здійснювались у три тури, окрім традиційних для таких змагань репертуарних вимог, обов'язковим було виконання творів українських авторів, а також сонат для скрипки і гітари Нікколо Паганіні. У третьому турі конкурсу кожен учасник грав два концерти для скрипки, один із них – українського автора, у супроводі Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України (керівник Володимир Сіренко).

Крім грошових премій, переможці одержали спеціальні призи від партнерів конкурсу – VERE MUSIC FUND, концертної агенції UKR Artist та Українського радіо «Культура».

У відкритті конкурсу брали участь члени журі та Національний ансамбль солістів «Київська камерата» (керівник Володимир Матюхін), який по праву вважають найкращим виконавцем камерної музики. Репертуар колективу надзвичайно різноманітний – від музики раннього бароко до найсучасніших творів композиторів ХХІ століття. Однак головною сферою зацікавлень ансамблю є твори українських композиторів, популяризація їх за кордоном.

«Київська камерата» розпочинала свою діяльність на умовах антрепризи 1977 року. Це колектив високопрофесіональних музикантів, кожен – яскрава творча індивідуальність, кожен здатен бути солістом, звідси й назва – «ансамбль солістів». Він здобув авторитет не тільки в Україні, а й за її межами, виступаючи в Німеччині, Австрії, Франції, США, КНР, Польщі, Греції, Росії, країнах Прибалтики, Вірменії, Грузії. У концерті-відкритті прозвучали такі твори: для скрипки з оркестром – Перший концерт (перша частина) і «Танець відьом» Нікколо Паганіні; Восьмий Концерт Людвіга Шпора; для двох скрипок з оркестром – Концерт Йоганна Себастьяна Баха.

Клавесинна музика нині рідко звучить на концертній естраді через складну техніку гри на інструменті та відсутність таких інструментів. Та завдяки кафедрі старовинної музики Академії (завідувач – Ніна Герасимова-Персидська) та професору Світлані Шабалтіній клавесинна музика все частіше виконується в концертних програмах. 23 квітня у Малому залі Академії відбувся концерт лауреата міжнародних конкурсів Любові Титаренко в межах тематичної програми «Мистецтво клавесина». Л. Титаренко закінчила магістратуру фортепіанного факультету НМАУ ім. П. І. Чайковського (клас О. Лисоконя) й аспірантуру кафедри старовинної музики, навчаючись грі на клавесині у професора С. Шабалтіної. У 2012 році їй було нагороджено спеціальним призом Austria Barock Akademie (м. Гмунден, Австрія), 2015 року вона здобула перше місце в категорії «Солісти» і Гран-Прі в категорії «Гра з оркестром» на Третньому міжнародному конкурсі клавесиністів імені Ванди Ландовської (м. Руво ді Пулья, Італія), 2016 року – першу премію на XVII Міжнародному конкурсі «ТІМ Torneo Internazionale di Musica» (м. Турин, Італія). Вона здійснила багато сольних виступів в Україні, а 2017 року їй запросили із сольним концертом на грандіозний фестиваль старовинної музики «OudeMuziekFestival» (м. Утрехт, Нідерланди). Свою майстерність Л. Титаренко вдосконалювала, відвідуючи майстер-класи Крістофера Стембріджа (Велика Британія – Італія), Марека Топоровського, Ельжбети Стефанської (Польща), Патрика Айртона (Велика Британія – Нідерланди), Олексія Любимова, Олени Бурундуковської (Росія), Аліни Зільберайх-Гестер (Франція), Ніколаса Парле (Велика Британія – Німеччина), Кетіла Хаугсанда (Норвегія), Луки Оберті (Італія), Річарда Ігарра (Велика Британія), Андреаса Штаєра (Німеччина).

Програма концерту Л. Титаренко: Англійська сюїта *ля мінор* BWV 807 (Prélude, Allemande, Courante, Sarabande, Les agréments de la même Sarabande, Bourrée, Gigue), Прелюдія і fuga *мі мінор* (BWV 855) з першого тому «Добре темперованого клавіру», Двоголосна інтенція *соль мажор* (BWV 781), Токата *соль мажор* (BWV 916) Й. С. Баха; Концерт ре мажор (BWV 972) Й. С. Баха – А. Вівальді.

У програмі «**Великодня феєрія**» 23 квітня виступив студентський оркестр народних інструментів НМАУ ім. П. І. Чайковського. Цей колектив створено 1930 року. Свого часу його очолювали Марк Геліс, Юрій Тарнопольський, Микола Гозулов, Микола Білоконєв, Анатолій Білошицький, Анатолій Дубина, Володимир Маруніч, а нині – Андрій Іваниш.

Оркестр відіграє важливу роль у підготовці виконавців на народних інструментах і є навчальною базою для практичних занять студентів-диригентів. У репертуарі оркестру – твори вітчизняної і зарубіжної класики, сучасних композиторів, народної музики, оригінальні твори, перекладені й аранжовані. Понад 40 аранжувань та обробок для оркестру, а також оригінальних композицій створив Анатолій Дубина. Концертна діяльність колективу – це показові концерти у Великому і Малому залах Академії, у Національній опері України, Колонному залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України, «Українському домі», виступи на українському телебаченні і радіо. Оркестр брав участь у міжнародному музичному фестивалі «Фаджр» у Тегерані (Іран) у 2003, 2004, 2005 роках, популяризуючи українську народну і класичну музику. У програмі концерту виконувались: увертюра до опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського – В. Тольби; «Весняний вальс» О. Олексієнка; «Два кольори» О. Білаша (слова Д. Павличка); Пісня Миколи «Вітер віє горою» з опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка; Концерт для гітари з оркестром (друга частина) М. Кастельнуово-Тедеско; Хабанера з опери «Кармен» Ж. Бізе; Парафраз на тему української народної

пісні «Розпрягайте, хлопці, коні» В. Мінцева (обробка Ю. Алексика); «Коли заснули сині гори» (аранжування А. Іваниша) та «Солов'їний романс» А. Кос-Анатольського; «Дніпровський вальс» І. Шамо (слова В. Курінського); Третя партита (друга і четверта частини) А. Білошицького; «Свято на Молдаванці» В. Власова; «Калушарі» Т. Йордакі (аранжування А. Войчука); «П'еса для друкарської машинки» Л. Андерсона; «Застольна пісня» з опери «Травіата» Дж. Верді; українські народні пісні «Ти до мене не ходи», «Гандзя», «Там де ятрань круто в'ється», «Мав я раз дівчиноньку»; молдавські народні мелодії «Дойна» й «Жайворонок».

Гранд-концерт «Опера в Академії» був присвячений 80-річчю Оперної студії НМАУ ім. П. І. Чайковського, яка є унікальним творчим підрозділом для підготовки музикантів світового рівня. Тут є глядацька зала на 800 місць із технічно обладнаною сценою, усі необхідні театральні цехи (декораційний, монтувальний, освітлювальний, звукорежисерський, бутафорський, гримерний, костюмерний тощо), артистичні, репетиційні й допоміжні приміщення. Художній рівень спектаклів забезпечують постійно діючі хор, оркестр, балетна й мімична трупи; постановочна група – диригенти, режисери, художники, хормейстери, балетмейстер, концертмейстери, які є вдатними діячами музичного театру, – педагоги Академії і талановита молодь, переможці національних і міжнародних мистецьких конкурсів і фестивалів.

Оперну студію, як експериментальний молодіжний театр, було створено 25 квітня 1938 року до 25-річчя Київської консерваторії. Її мета – удосконалити оперну освіту музикантів, поєднати вокальну і сценічну підготовку. Організації студії передувала плідна робота кафедри оперної підготовки, створеної 1937 року, яку очолив Володимир Пірадов (1892–1955). Саме тоді педагогічна вокальна школа Київської консерваторії досягла значних успіхів. Досягнення Оперної студії пов'язані з діяльністю видатних майстрів музично-театральної культури і фахової освіти, серед яких: викладачі з вокалу – Олена Муравйова (1867–1939), подружжя Василь (1870–1933) та Олена (1872–1929) Цветкови, Олександра Шперлінг (1868–1943); диригенти – Володимир Пірадов, Володимир Дранишников (1893–1939), Яків Карасик (1905–1985), Веніамін Тольба (1909–1984); режисери – Олександр Колодуб (1900–1994), Юхим Лішанський (1905–1982), Олександр Завіна (1906–1995); художники – Олексій Бобровников, Дмитро Кульбак, М. Лінкін. Створювались навчальні програми для вокального й оперного класів, здійснювались спроби створити оперні вистави зусиллями студентів. Головну роль у цьому відігравали національні традиції, художній світогляд і талант, інтуїція і майстерність педагогів оперного класу. Офіційне відкриття Студії відбулося 31 грудня 1938 року прем'єрою опери Д. Обера «Фра-Дияволо» (диригент-постановник В. Пірадов, режисер-художник, керівник студії Ю. Лішанський). Так розпочався доленосний для українського музично-сценічного мистецтва шлях експериментального навчального театру Київської консерваторії. Він триває вісімдесят років, сповнених титанічної праці, творчості і здобутків!

Оперна студія – не лише важливий навчальний підрозділ Академії, а й мистецький центр світового рівня. Останніми роками на її сцені відбулось багато всеукраїнських і міжнародних фестивалів і конкурсів, спрямованих на вирішення не лише творчих, мистецьких, а й суспільних завдань, зокрема на долання штучно створених протистоянь і розбрату, духовного зубожіння, знецінювання мистецької спадщини, національної історії. Серед них – міжнародні фестивалі «Vivat, Academia», «Італійське бароко в Україні», всеукраїнські конкурси хорових диригентів та піаністів премій фірми «С. Bechstein», Міжнародна Пасхальна асамблея «Духовність єднає Україну».

Міжнародний проект «Музичні діалоги» здійснюється за підтримки посольств і культурних представництв в Україні, його програма передбачає спільні виступи на сцені Оперної студії музикантів двох країн. Такі музичні діалоги українських майстрів відбулися з митцями Італії, Німеччини, Грузії, Узбекистану, Литви, Польщі, США, Казахстану, Угорщини, Швейцарії, Бельгії. Успішною була й співпраця Академії з Новою Мюнхенською філармонією і Баварською державною оперою (Німеччина), завдяки якій 19 студентів кафедри струнно-смичкових інструментів узяли участь у прем'єрі опери Р. Вагнера «Летючий голландець» у Мюнхенській опері 30 червня і 3 липня 2017 року.

З талановитою молоддю Академії охоче співпрацюють провідні оркестри й оперні театри зарубіжжя. Випускники кафедри сольного співу виступають у багатьох оперних театрах Європи і світу, зокрема: О. Дика, Л. Монастирська, О. Пальчиков, Є. Орлов, О. Безсмертна, А. Бондаренко, О. Гонюков, З. Рожок, В. Гришко та інші. Випускниця С. Джамаладінова (сценічне ім'я Джамала) перемогла в конкурсі «Євробачення-2016».

На сцені Оперної студії відбуваються концертні й тематичні програми за творами української та світової класики у виконанні видатних майстрів слова, професорів кафедр оперної підготовки і музичної режисури А. Паламаренка і Л. Кадирової.

Інтеграційним процесам в українському суспільстві сприяли молодіжні режисерські проекти, представлені на конкурсах і фестивалях: «Пробний камінь» Дж. Россіні в постановці Б. Латчук – на фестивалі «Operafest-Tulchyn»; опера «Телефон» Дж. Менотті у сценічному вирішенні аспірантки Юлії Журавкової здобула міжнародну перемогу на міжнародному конкурсі молодих оперних режисерів «Musical art project». Цю виставу включено до репертуару Київського національного театру оперети. Ю. Журавкова підготувала й виставу за оперою Г. Доніцетті «Дон Паскуале», з якою вийшла у фінал міжнародного конкурсу оперних режисерів «Ring Award» (Австрія, 2017), а також стала переможцем міжнародних конкурсів молодих режисерів 2015–2017 років. А. Литвинов – фіналіст конкурсу театрів і режисерів Британської ради в Україні «Taking the stage-2017» у співпраці з «Диким театром». Він показав оперу-жарт «Ведмідь» І. Губаренко на міжнародних фестивалях сучасного мистецтва «ГогольFest-2015», «Мандрівний вішак-2015», на Шостому міжнародному фестивалі молоді режисури імені Леся Курбаса. Л. Шиленко 2017 року отримала диплом номінанта на премію України в галузі театрального мистецтва «Київська пектораль» за виставу «Ріта» Г. Доніцетті. У 2016 році з цією ж виставою вона стала лауреатом Шостого міжнародного фестивалю «Joy Fest». Студент О. Співаковський з виставою опери Дж. Менотті «Медіум» здобув звання лауреата на Міжнародному театральному фестивалі «Схід-Захід» у Кракові (Польща), у номінаціях «Найкраща акторська група» і «Найкращий сценічний дебют».

Грунтовна підготовка фахівців музичного театру на сцені Оперної студії надала змогу багатьом із них перемогти в конкурсах на посади режисера і режисера-постановника в оперних театрах України: Л. Леванова і А. Гнатюк – у Національній опері України; О. Дугінов і В. Рацюк – у Харківському академічному театрі опери та балету імені М. В. Лисенка; В. Пальчиков, М. Барановський – у Київському муніципальному театрі опери та балету для дітей і юнацтва; А. Литвинов – в Одеському національному академічному театрі опери та балету.

Підтвердженням світового рівня і статусу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського як провідного вищого музичного навчального закладу стало те, що її вперше внесено до переліку «ТОП-100» вищих навчальних закладів світу в номінації «Виконавські види мистецтва». Перспективи Академії пов'язані з відкриттям нових спеціальностей, актуальних у сфері музичного мистецтва, серед яких – режисери-балетмейстери оперно-балетних театрів, імпресаріо, антрепренери музично-театрального мистецтва та інші.

У ювілейній концертній програмі прозвучали Полонез з опери «Євгеній Онєгін» П. Чайковського, увертюра до опери «Орфей і Еврідіка» К. В. Глюка; а також вітання:

– від народного художнього колективу «Дитяча опера» – каватина Розіни з опери «Севільський цирульник» Дж. Россіні;

– від Національної філармонії України – фрагмент фіналу опери «Пробний камінь» Дж. Россіні та дует Віолетти й Альфреда з опери «Травіата» Дж. Верді;

– від Київського муніципального академічного театру опери та балету для дітей та юнацтва – арії Рене та Роберта з опери «Іоланта» П. Чайковського; «Ava, Maria!» Дж. Каччіні; Чоловічий танець з опери «Алеко» С. Рахманінова; романс Оксани і дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського; художнє слово – народна артистка України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, професор Л. Кадирова;

– від Національної опери України – дует Джильди і Ріголетто з опери «Ріголетто» Дж. Верді; пісня Петра з опери «Наталка Полтавка» М. Лисенка; «Молитва» Андрія з опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського; художнє слово – Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, професор А. Паламаренко.

У заходах X Міжнародної Пасхальної Асамблеї 25 квітня у Великому залі Академії виступив академічний ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» з Чернігова. Унікальний мистецький колектив відроджує забуті шедеври давнього Сіверського краю. Колектив розпочав свою творчість 2002 року, у його складі три підгрупи – вокальна, оркестрова й хореографічна. У репертуарі – унікальні зразки фольклору зі збереженням вокальних соло, дуетів, ансамблів, трістих музук, специфічної мови й говору, діалекту свого краю.

27 квітня у Великому залі НМАУ ім. П. І. Чайковського за підтримки Руху реформації в Україні було показано балет «Подорож блудного сина» відомої балетної трупи зі США «Magnificat». У виставі із двох актів взяли участь провідні солісти балету (15 осіб), які успішно гастролювали в цей час у Європі.

Урочисте закриття ювілейної Десятої Міжнародної Пасхальної асамблеї «Духовність єднає Україну-2018» відбулось 28 квітня у Великому залі НМАУ ім. П. І. Чайковського. Організатори поєднали сакральний дух Асамблеї з традиціями класичного виконавства в гала-концерті переможців Першого всеукраїнського конкурсу скрипалів імені Богодара Которовича.

У супроводі Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України виступили переможці Першого всеукраїнського конкурсу скрипалів імені Богодара Которовича в ореолі Тропаря «Христос Воскрес», який звучав під склепінням Великого залу.

Прозвучали такі твори: Друга камерна симфонія для скрипки з оркестром (друга частина) В. Губаренка у виконанні Мирослави Которович; Сонатина для скрипки й гітари Нікколо Паганіні у виконанні наймолодшої учасниці конкурсу Світлани Клінкової; «Comtus» (присвята Богодару Которовичу) О. Безбородька у виконанні Дар'ї Тарасової (спеціальний приз Українського радіо «За краще виконання твору українського композитора»); Концерт для скрипки з оркестром (третя частина) Яна Сібеліуса у виконанні Івана Глібова, лауреата Третьої премії і володаря спеціального призу Тетяни Золозової (Франція); Концерт для скрипки з оркестром (третя частина) П. Чайковського у виконанні Богдана Шалиги, лауреата Першої премії Конкурсу і володаря дипломів від Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського «За професійну майстерність та артистизм» та «За майстерне виконання твору Віталія Губаренка»; Другий концерт для скрипки з оркестром М. Скорика у виконанні Яни

Стадник, володарки Гран-прі й Диплому Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського «За професійну майстерність та артистизм».

Традиційною складовою X Міжнародної Пасхальної асамблеї була благодійна програма «Вірою, Надією єдині», яка органічно доповнювала гуманістичну, миротворчу сутність заходів, сприяла піднесенню їх морально-етичної складової.

Таблиця 1.

**Благодійна програма «Вірою, Надією Єдині»
в рамках Десятої Міжнародної Пасхальної Асамблеї
(09 – 23 квітня 2018 року)**

ПЛАН-КАЛЕНДАР			
Дата	Час	Місце проведення	Виконавці
09.04.2018 понеділок	11:00	Святошинський дитячий будинок-інтернат, вул. Котельникова, 51.	«Діти-дітям!» Art music school «Zabava», художній керівник Дар'я Кириченко.
	12:00		Бесіда з дитячим психологом Ганною Пліш.
10.04.2018 вівторок	11:00	Благодійне товариство допомоги інвалідам та людям з інтелектуальною недостатністю «Джерела», вул. Богатирська, 16 а.	Жіночий струнний квартет «Міра», вокальний жіночий ансамбль старовинної музики Alitea, художній керівник Жанна Гончаренко.
10.04.2018 вівторок	13:00	Центр трудової реабілітації для людей з інтелектуальною недостатністю «Трамплін», проспект Свободи, 26 а.	Майстер клас із Топіарій «Дерево щасття», майстриня Анастасія Овчинникова.
	14:00		Заслужена артистка України Оксана Нікітюк, Мирослава Береза (Бандура), тріо бандуристок «Заграва».
11.04.2018 серeda	11:00	Дарницький дитячий будинок-інтернат (для дівчат), вул. Ялинкова 58/60.	«Діти-дітям!». Дитячий хор Скандинавської гімназії «Веселі нотки», художній керівник Дар'я Лось. Колектив «Дитяча опера», художній керівник Наталія Нехотяєва, хормейстер Наталія Коломієць.
11.04.2018 серeda	14:00	Геріатричний пансіонат, Київська обл, с. Перемога.	Вокальний жіночий ансамбль «Покров», художній керівник Олена Радько. Чоловічий ансамбль «AMERO», художній керівник Сергій Дудко.
12.04.2018 четвер	15:30	Школа-інтернат для сліпих дітей № 5 ім. Я. П. Батюка, вул. Вишгородська, 35.	Молодіжний камерний хор «Unity», художній керівник Юлія Толмачова. Хор регентів факультету мистецтв МПУ ім. М. П. Драгоманова, хормейстер Жанна Гончаренко, концертмейстер Анна Калібарда.

13.04.2018 п'ятниця	14:00	Ірпінський військовий шпиталь, Київська обл., м. Ірпінь, вул. 11 лінія, 1.	Жіночий струнний квартет «Mira».
16.04.2018 понеділок	11:00	Новобілицький психоневрологічний інтернат для чоловіків, вул. Підлісна, 8.	Солісти Національного Будинку органної та камерної музики: заслужені артисти України І. Пліш, М. Ліпінська, лауреати міжнародних конкурсів В. Чікіров, С. Андрощук, К. Баженова, Т. Гавриленко.
17.04.2018 вівторок	11:00	Центр трудової реабілітації для людей з інтелектуальною недостатністю «Трамплін», відділ Голосіївського району, вул. Набережно-Корчуватська, 96.	Майстер-клас із писанкарства, майстриня Катерина Дятлова.
	12:00		Молодіжний камерний хор «Аскольд», художній керівник Ольга Засадна.
18.04.2018 серeda	16:00	Національний військово-медичний клінічний центр «Головний Військовий клінічний шпиталь», вул. Госпітальна, 16.	Дитячий естрадно-духовий оркестр «Сувенір» ДЮЦ Дарницького району, художній керівник Олександр Білошапка.
19.04.2018 четвер	14:00	Центр ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів, вул. О. Теліги 37 г.	«Діти-дітям!» Art music school «Zabava», художній керівник Дар'я Кириченко. Дитячий танцювальний колектив «Шалунишки», керівник Юлія Ігнатченко.
20.04.2018 п'ятниця	11:00	Київський пансіонат ветеранів праці (геріатричний пансіонат), вул. Маршала Жукова, 2.	Концерт за участю лауреатів міжнародних конкурсів, солістів хору національної опери ім. Т. Г. Шевченка: Т. Чайки, С. Сименишиної, О. Черевика, Л. Лук'яниці, І. Чуприни, Є. Дундука, Л. Мудрої, Р. Пасічника, Ю. Засімова, Л. Володіна, концертмейстер лауреат міжнародних конкурсів Антуанетта Міщенко.
21.04.2018 субота	11:00	Київська обласна лікарня, дитяче відділення онкогематології, вул. Баговутівська, 1.	Камерний хор «Кредо», художній керівник Богдан Пліш.
	12:00		Майстер-клас для дітей з живопису, художник Катерина Сапожкова.
23.04.2018 понеділок	11:00	Дарницький дитячий будинок-інтернат (для дівчат), вул. Ялинкова 58/60.	«Діти – дітям!». Дитяча театральна студія «Радощі», художній керівник Сергій Дудко. ДШМ № 5 ім. Л. М. Ревуцького, клас викладача вокалу Анастасії Ревякіної, вокальний дует «Вітер в голові» Чепріан Єсинаєнко (баян). Арт театр «Чунга-Ленд», клас викладача О. Левченко.
	12:00		Майстер клас «Веселий песик», майстриня Тетяна Фурманова.

Десята міжнародна Пасхальна Асамблея-2018 «Духовність єднає Україну» справді стала грандіозним святом духовності і єднання українського суспільства. У цьому переконують творчі виступи, концерти не лише в концертних залах Києва, а й у Софії Київській, Михайлівському Золотоверхому Соборі, Успенському соборі Києво-Печерської Лаври, Патріаршому соборі Воскресіння Христового, у Храмі Василя Великого. У цих заходах виявилось прагнення людей жити в мирі і злагоді. Український політикум усе більше переконується в тому, що краще неспокійний мир, ніж жахи воєнного лихоліття. Це має стати нормою для України! Висока гуманістична ідея Міжнародних Пасхальних асамблей сприяє стабільності, миру і благополуччю в нашій країні.

Більшість концертів, які відбувались у Великому залі Академії, транслювались онлайн.

Віримо, що й XI Міжнародна Пасхальна асамблея «Духовність єднає Україну!» традиційно відкриється на другий день Світлого Пасхального Воскресіння 29 квітня 2019 року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комарова А. І. Україна: духовність – культура – естетичний розвиток суспільства (методологія, теорія і практика) // Україна на порозі третього тисячоліття: духовність і художньо-естетична культура : зб. наук. пр. Уряду України. Т. 14 / Наук.-дослід. ін-т «Проблеми людини». Київ, 1999. С. 15–48. (Людина і духовність).

2. Рожок В. І. Міжнародна Пасхальна асамблея «Господи, Господи, силою Твоєю» // Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка, О. В. Антонюка. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. С. 290–293.

REFERENCES

1. Komarova, A. I. (1999). Ukraine: spirituality – culture – aesthetic development of society (methodology, theory and practice) [Ukraine: dukhovnist – kultura – estetychnyi rozvytok suspilstva (metodo-lohiia, teoriia i praktyka)] *Ukraine on the threshold of the third millennium: spirituality and artistic and aesthetic culture [Ukraine na porozi tretoho tysiacholittia: dukhovnist i khudozhno-estetychna kultura]*, vol. 14, Research sciences Institute of Human Problems. Kyiv, pp. 15–48 [in Ukrainian].

2. Rozhok, V. I. (2011). International Easter assembly “Lord, Lord, by Your power!” [Mizhnarodna Paskhalna asambleia «Hospody, Hospody, syloiui Tvoieiu»] *Culturological Dictionary [Kulturolohichnyi slovnyk]*. Kyiv: NMAU im. P. I. Chaikovskoho, pp. 290–293 [in Ukrainian].

Рожок Ал. В. Духовность объединяет Украину – Десятая Международная Пасхальная ассамблея-2018 и пути преодоления духовно-политического застоя общества. Раскрыто общественное, художественное, моральное значение ежегодных Международных Пасхальных ассамблей, их сущность и своеобразие, выраженные в меседже «Духовность объединяет Украину», а также особенности юбилейной X Ассамблеи-2018. Детально рассмотрено содержание её многообразных мероприятий – музыкальных диалогов, концертов, посвящённых юбилеям выдающихся композиторов и исполнителей, Первого конкурса скрипачей имени Богодара Которовича, благотворительной программы «Верой, надеждой едины», охарактеризованы их программы, творческий путь коллективов и отдельных исполнителей, принявших участие в этих мероприятиях. X Международная Пасхальная ассамблея-2018 «Духовность объединяет Украину» действительно стала грандиозным праздником духовности и единения украинского общества. В этом убеждают творческие выступления, концерты не только

в концертных залах Киева, но и в Софии Киевской, Михайловском Золотоглавом Соборе, Успенском соборе Киево-Печерской Лавры, Патриаршем соборе Воскресения Христового, в Храме Василия Великого. В этих мероприятиях нашло своё выражение стремление людей жить в мире и согласии. Украинский политиком все больше убеждается в том, что лучше беспокойный мир, нежели ужасы войны. Это должно стать нормой для Украины! Высокая гуманистическая идея Пасхальных ассамблей направлена на утверждение стабильности, мира и благоденствия в нашей стране.

Ключевые слова: Международная Пасхальная ассамблея-2018 «Духовность объединяет Украину», музыкальные диалоги, Первый конкурс скрипачей имени Богодара Которовича, НМАУ им. П. И. Чайковского.

ROZHOK O.

Rozhok Oleksandr – assistant of the Artistic Director at the National Philharmonic of Ukraine.

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-1889-9520>

SPIRITUALITY UNITES UKRAINE – THE TENTH INTERNATIONAL PASSENGER ASSEMBLY-2018 THE WAYS OF THE OVERCOMING OF POLITICAL AND SPIRITUAL STAGNATION OF SOCIETY

Relevance of research. In the twenty-first century some profound socio-political, economic, and spiritual shifts have become the realities of life both in Ukraine and the world. They not only open up perspectives for the socio-cultural progress of mankind, but also create crises in all spheres of life. State activity in the field of spirituality as well as artistic and aesthetic integrity of Ukrainian society should be aimed at overcoming destructive processes of stagnation and instability, humanization of universal moral and spiritual values, revival of Ukrainian national culture. An important role in this is related to the annual International Easter Assembly “Spirituality unites Ukraine”.

The purpose of the research is to reveal the social, artistic, and moral significance of the annual International Easter Assemblies, their essence and peculiarity, expressed in the slogan “Spirituality unites Ukraine”. Particularly it has been pointed out the properties of this event from the point of view of its jubilee Tenth Assembly-2018. The author has described in detail the content of its events, expressed by musical dialogues, concerts devoted to the anniversaries of prominent composers and performers. The first Bogodar Kotorovych Contest of violinists, the charity program “Unity in faith and hope” were characterized with a detailed description of the program, the creative path of the teams and individual performers who took part in these events.

The methodology of the study provides an analytical review of the main activities that took place during the jubilee Tenth Assembly-2018.

The scientific novelty of the study consists in the fact that it first characterized the performances of leading performing groups that took part in this international event. Their creative peculiarity has been revealed in connection with the embodiment of the author’s design. The importance of musical dialogues introduced with the assistance of Embassies of foreign states accredited in Ukraine has been emphasized. This is a quite new form of international cultural cooperation, the purpose of which is the spiritual rapprochement of nations and nationalities, the popularization of the cultures of different peoples. During the Tenth International Easter Assembly in 2018, ten dialogues were held with the participation of performers from Italy, Hungary, the USA, Lithuania,

France, Israel, Germany and other countries. There were creative performances, concerts not only in the concert halls of Kiev, but also in Saint Sophia Cathedral in Kyiv, St. Michael's Cathedral, the Assumption Cathedral of the Kyiv-Pechersk Lavra, the Patriarchal Cathedral of the Resurrection of Christ, at the Church of Basil the Great.

The tradition of the Easter assemblies has become a honoring of prominent figures of musical culture. On April 17, 2018, a jubilee concert by Georgiy Agrathin "Musician-Magician" took place in the Great Hall of the Academy on his 70th anniversary with the participation of the National Orchestra of Folk Instruments of Ukraine (headed by V. Gutsal).

The concluding Gala Concert of the winners of the 8th All-Ukrainian Television Children's Song Festival-Competition "Solovyenko of Ukraine" was the bright event of the Assembly.

On 22nd April 2018, the First All-Ukrainian Bogodar Kotorovych Violinist Competition also has begun. The organizers of the contest are Petro Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine with the support of the Ministry of Culture of Ukraine, the National Union of Composers of Ukraine, and the All-Ukrainian Foundation for International Communication "Ukrainian National Embassy", the National All-Ukrainian Music Union. The jury consists of well-known violinists from Ukraine, France, Poland, and Great Britain – students of the outstanding Maestro.

The Grand Concert "Opera in the Academy" was dedicated to the 80th anniversary of the Opera Studio of the National Academy of Sciences of Ukraine. P. I. Tchaikovsky. This is a unique creative unit for the preparation of musicians of the world level. There is a spectator hall for 800 seats with a technically equipped stage, it has all the necessary theatrical workshops (decorative, lighting, sound, dressing room, engineering, costume, etc.), artistic, rehearsal and auxiliary premises. The artistic level of performances is provided by the constantly functioning choir, orchestra, ballet and mimic corpses; the production group – conductors, directors, artists, chormeisters, choreographers, concertmasters, who are outstanding persons of the musical theater. Academy educators and talented youth, winners of national and international artistic competitions and festivals constantly take part in all the productions and performances of the Opera Studio.

The Opera Studio is not only an important academic unit of the Academy, but also a world-class artistic center. On its scene there were many all-Ukrainian and international festivals and contests aimed at solving not only creative, artistic, but also social tasks, in particular to overcome confrontations and discord, spiritual impoverishment, depreciation of artistic heritage, national history. Among them there are international festivals "Vivat, Academia", "Italian Baroque in Ukraine", All-Ukrainian competitions of choral conductors and pianists of the firm "C. Bechstein", International Easter Assembly "Spirituality unites Ukraine".

Findings and Conclusions. The Tenth International Easter Assembly-2018 "Spirituality unites Ukraine" has indeed become a grand holiday of spirituality and unity of Ukrainian society. It has revealed the desire of people to live in peace and harmony.

Keywords: International Easter Assembly, "Spirituality unites Ukraine", Music dialogues, First contest of violinists named after Bogodar Kotorovych, Peter Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.